

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Sendt til: insolvensretskontoret@jm.dk

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
dlo@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

19. januar 2024

Dok.nr. D-2024-002509

Hørings svar over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf mv., færdselsloven og flere andre love (Gennemførelse af flerårsaftale for domstolene 2024-27 m.v.)

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Vi anser det for særdeles positivt, at der kommer flere ressourcer til domstolene med henblik på at nedbringe de lange ventetider.

En kontinuerlig og vedvarende fokus på domstolene er imidlertid en forudsætning for at lykkes. Hvis sagsbehandlingstiderne ikke reduceres væsentligt, bør der iværksættes yderligere initiativer og tilføres flere midler.

Tilsvarende glæder vi os over, at der vil blive afholdt halvårlige evalueringsmøder mellem justitsministeren og aftalepartnerne med orientering om status, og at der i slutningen af aftaleperioden vil ske opfølgning på den samlede implementering og udvikling i sagsbehandlingstiderne.

Vi er imødekommende over for at forenkle retsplejen. Vi anser det imidlertid for afgørende, at forenkling og effektivisering ikke sker på bekostning af retssikkerheden. Det er derfor magtpålgende for os at understrege, at en række besparelser vil gå ud over retssikkerheden.

Dele af forslag til lov om ændring af retsplejeloven vil udgøre en forringelse af retsgrundlaget og adgangen til de danske domstole på det civilretlige område. Det gælder fx for forhøjelse af ankebeløbsgrænsen i civile sager samt udvidelsen af rammen for, hvornår en sag er omfattet af småsagsprocessen, hvilket uddybes herunder.

Appelbegrænsninger

Aftalepartierne er enige om at forhøje beløbsgrænsen for anke i civile sager uden Procesbevillingsnævnets tilladelse til 50.000 kr., hvilket fremgår af lovforslagets § 1, nr. 40. Angår anken krav, der efter påstanden har en værdi på 50.000 kr. eller derunder, så kan dommen med forslaget kun ankes med Procesbevillingsnævnets tilladelse.

Vi anser to-instansprincippet for er en fundamental retssikkerhedsgaranti i dansk ret. Enhver begrænsning af dette princip skal kunne begrundes i vægtige hensyn. Vi anser ikke effektivisering som et tilstrækkeligt hensyn.

Vi anser det derfor for retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at beløbsgrænsen for at anke en civil sag til landsretten sættes markant op. En sådan forringelse af ankemulighederne er et retssikkerhedsmæssigt tilbageskridt.

Den foreslåede beløbsgrænse vil afskære erhvervsdrivende og borgere fra at få prøvet helt åbenbare berettigede sager ved landsretten. En afskæring af den generelle ankemulighed vil medføre et retssikkerhedsmæssigt tab for både borgere og virksomheder.

Vi anbefaler, at grænsen fastholdes ved 20.000 kr. Vedtages det fremlagte forslag desuagtet den retssikkerhedsmæssige forringelse, er det vores anbefaling, at konsekvenserne af ændringen monitoreres tæt.

Endeligt ser vi med bekymring på ankebegrænsningen, der følger af lovforslagets § 1, nr. 50, hvoraf det følger, at retsplejelovens § 453, stk. 1, fremadrettet også vil gælde for en dom, hvor familieretten alene har afgjort spørgsmålet om samvær. Ændringen indebærer, at afgørelser i familieretten, der udelukkende vedrører samvær, alene kan ankes til landsretten med Procesbevillingsnævnets tilladelse. Henset til at der er meget på spil for familierne i netop disse sager, finder vi, at et brud med to-instanssystemet er særligt kritisk.

Den forenklede proces/"småsagsprocessen"

Vi ser særligt med bekymring på lovforslagets § 1, nr. 28, 29 og 43-45, hvori ændringer vedrørende småsagsprocessen, herunder at øge beløbsgrænsen fra 50.000 kr. til 100.000 kr., fremgår.

Vi finder det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at beløbsgrænsen for hvornår en sag er omfattet af småsagsprocessen hæves fra 50.000 kr. til 100.000 kr. Baggrunden for vores bekymring er, at der er en stor risiko for, at ændringen har en lang række utilsigtede og potentielt direkte skadelige konsekvenser for den enkeltes retssikkerhed.

Ændringen vil blandt andet medføre, at borgerne ikke kan få bistand fra en advokat, og som altovervejende hovedregel heller ikke vil kunne få dækning via retshjælpsforsikring til disse sager. Særligt borgere, som ikke selv har råd til en advokat, og som ikke kan overskue at føre sin egen sag ved domstolene, vil lide et retssikkerhedsmæssigt tab.

Indføres ændringen vil domstolene og den enkelte dommer anvende langt mere tid på hver sag, idet dommeren skal drive sagen med "ikke-professionelle" parter. Denne fremgangsmåde vil utvivlsomt belaste de allerede hårdt ramte byretter, hvilket taler direkte imod hele formålet med ændringerne.

Vi anbefaler, at grænsen fastholdes ved 50.000 kr., alternativt et beløb lavere end 100.000 kr. Vedtages det fremlagte forslag desuagtet den retssikkerhedsmæssige forringelse, er det vores anbefaling, at konsekvenserne af ændringen monitoreres tæt, samt at samspillet med retshjælpsforsikringer sikres.

Afsluttende bemærkninger

Vi henviser i tillæg til ovenstående til høringssvar fra Advokatsamfundet af dags dato samt vores [nyhedsbrev](#) af den 22. november 2023.

Danske Advokater står altid gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Danielle Løw
Juridisk konsulent
dlo@danskeadvokater.dk